

Sygnatura akt I C 3650/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 24-05-2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Bartosik

po rozpoznaniu w dniu 17.05.2017r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa D. J.

przeciwko F. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy – nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z 18.06.2003r. w sprawie I Nc 377/03, zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z 6.08.2003r., a następnie postanowieniami Sądu Rejonowego w Kaliszu z 14.01.2015r. w sprawie I Co 2939/14 oraz z 3.03.2016 r. w sprawie I Co 256/16 – w części dotyczącej odsetek ustawowych od kwoty należności głównej za okres od 6.08.2003 r. do 14.09.2011 r.,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od powódki D. J. na rzecz pozwanego F. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. kwotę 1.381,00 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu,
4. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 432,00 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem części kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce przez adwokata I. M. prowadzącą kancelarię adwokacką w K.,
5. nie obciąża powódki kosztami procesu w pozostałym zakresie,
6. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 82,00 zł tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych,
7. przyznaje od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kaliszu na rzecz adwokata I. M. prowadzącej kancelarię adwokacką w K. kwotę 1.368,00 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem części kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce.

SSR Katarzyna Porada-Łaska

Sygn. akt I C 3650/16

UZASADNIENIE

W pozwie z 30.12.2016 r. powódka D. J. wystąpiła z powództwem przeciwko F. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. - o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu Sądu Rejonowego w Kaliszu z 18.06.2003 r., sygn. I Nc 377/2003, zaopatrzonego w klauzulę

wykonalności w dniu 6.08.2003 r., a następnie postanowieniem z 14.01.2015 r. w sprawie I Co 2939/14 oraz postanowieniem z 3.03.2016 r. w sprawie I Co 256/16 oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podała, że odrzuciła spadek po swoim ojcu S. A. przed Notariuszem D. R., nr rep. A: (...). Ponadto powódka podniosła (na rozprawie w dniu 3.04.2017 r.), że doszło do przedawnienia roszczeń powoda po myśli art. 125 k.c. z upływem 10-letniego terminu, zaś w zakresie odsetek – zgodnie z art. 125 par. 1 k.c. in fine – z upływem 3-letniego terminu.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podnosił, że do chwili obecnej nie zostało zmienione postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu z 7.10.2010 r. w sprawie I Ns 860/10, zgodnie z którym m.in. powódka dziedziczy po S. A.. W odniesieniu do zarzutu przedawnienia wywiedziono, że dochodziło do przerw w biegu terminu przedawnienia na skutek wniosków egzekucyjnych oraz wniosku pozwanego o nadanie klauzuli wykonalności złożonego w 2014 r.

Powód korzystał z pełnomocnika z urzędu ustanowionego w sprawie I Co 2324/16.

Sąd ustalił, co następuje:

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Kaliszu z 18.06.2003 r., sygn. I Nc 377/2003, w sprawie z powództwa (...) Banku Spółdzielczego w M., zasądzono solidarnie od S. A. i M. D., kwotę 3.220,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28.04.2003 r. do dnia zapłaty.

Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 5.08.2003 r.

W dniu 6.08.2003 r. Sąd Rejonowy nadał temu nakazowi klauzulę wykonalności.

(dowód: nakaz zapłaty z 18.06.2003 r. k. 8-9 akt I Nc 377/2003)

(...) Bank Spółdzielczy w M. w dniu 12.01.2004 r. wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym przeciwko M. D. i S. A. na podstawie powołanego powyżej tytułu wykonawczego.

Postępowanie egzekucyjne było prowadzone przez Komornika Sądowego J. K. (1) pod sygnaturą Km 181/04. Postępowanie to zostało umorzone w stosunku do M. D. postanowieniem z 16.12.2006 r. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Natomiast co do S. A., który zmarł 1.04.2004 r., postanowienie egzekucyjne zostało z tej przyczyn zawieszona w dniu 14.09.2004 r. W chwili obecnej z uwagi na upływ ustawowych terminów przechowywania, akta komornicze sprawy Km 181/04 zostały obecnie zniszczone, zachowane informacje na temat decyzji zapadłych w trakcie postępowania znajdują się w repertorium komorniczym.

(dowód: pismo od Komornika sądowego J. K. k. 53 i k. 65, postanowienie z 16.12.2006 r. k. 54)

D. J. przez Notariuszem D. R. w dniu 3.08.2004 r. odrzuciła spadek po ojcu S. A..

Zgodnie z prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z 7.10.2010 r. w sprawie I Ns 860/10, spadek po S. A. na podstawie ustawy nabyła między innymi córka – powódka D. J.. Przy tym D. J., obecna na posiedzeniu w sprawie I Ns 860/10 w dniu 7.10.2010 r., kiedy to zapewnienie spadkowe składała B. K., nie podniosła iż odrzuciła spadek oświadczeniem z 3.08.2004 r.

(dowód: postanowienie z 7.10.2010 r. k. 40 akt I Ns 860/10, akt notarialny z 3.08.2004 r. nr rep. A: (...) k. 11-13; protokół rozprawy z 7.10.2010 r. k 38 akt I Ns 860/10)

W dniu 15.09.2014 r. pozwany - F. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – nakazowi zapłaty z 18.06.2003 r. w sprawie I Nc 377/03 – na rzecz wnioskodawcy w związku z nabyciem wierzytelności od (...) Banku Spółdzielczego wynikającej z powołanego nakazu zapłaty oraz o nadanie klauzuli wykonalności temu nakazowi m.in. przeciwko powódce D. J. w związku z przejściem obowiązku zapłaty długu m.in. na powódkę na podstawie postanowienia z 7.10.2010 r. w sprawie I Ns 860/10.

W związku z tym postanowieniem z 14.01.2015 r. sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie I Co 2939/14 nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty z 18.06.2003 r. w sprawie I Nc 377/03 na rzecz F. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. oraz przeciwko – między innymi – D. J..

(dowód: wniosek k. 3-25, postanowienie z 14.01.2015 r. k. 66 akt I Co 2939/14)

Postanowieniem z 3.03.2016 r. w sprawie I Co 256/16 Sąd Rejonowy w Kaliszu wydał F. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. dalszy tytuł wykonawczy – nakaz zapłaty z 18.06.2003 r.

(dowód: postanowienie z 3.03.2016 r. k. 63 akt I Co 256/16)

W dniu 10.05.2016 r. F. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom wymienionym w tytule wykonawczym – nakazie zapłaty z 18.06.2003 r., któremu nadano klauzulę wykonalności postanowieniami z 14.01.2015 r. w sprawie I co 2939/14 i z 3.03.2016 r. w sprawie I Co 256/16. Jako jednego z dłużników wskazano powódkę D. J.; sprawa została zarejestrowana pod numerem Km 3185/16 i toczy się do dziś.

We wniosku egzekucyjnym wskazano jako kwotę pozostałej do wyegzekwowania należności głównej – 3.029,17 zł, odsetek ustawowych za opóźnienie od 3.029,17 zł za okres od 27.12.2012 r. do dnia zapłaty; wcześniejszych zaległych odsetek w kwocie 2.659,99 zł; K. sądowych w kwocie 33,40 zł; kosztów postępowania klauzulowego w kwocie 183 zł; oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym.

W zawiadomieniu o wszczęciu egzekucji z 10.05.2016 r. w sprawie Km 3185/16, Komornik sądowy J. K. (1), wskazał iż odsetki za opóźnienie wyliczone łącznie za okres do dnia wystosowania zawiadomienia, wynoszą 3.745,93 zł, zaś w przypadku zwłoki dalsze odsetki od 11.05.2016 r. wraz z należną od nich opłatą egzekucyjną i podatkiem VAT będą wzrastać o kwotę 0,47 zł dziennie.

(dowód: tytuł wykonawczy koperta w aktach egzekucyjnych Km 3185/16 i wniosek egzekucyjny k. 1-3 tych akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przytoczonych wyżej dowodów, których prawdziwość i wiarygodność nie budzi wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Oparcie przedmiotowego powództwa na okoliczności odrzucenia przez powódkę spadku po zmarłym ojcu S. A. jest nieskuteczne. Bowiem zgodnie z prawomocnym i niezmienionym postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z 7.10.2010 r. w sprawie I Ns 860/10, spadek po S. A. na podstawie ustawy nabyła między innymi córka – powódka D. J..

Przy tym powódka wprawdzie złożyła wcześniej, bo w dniu 3.08.2004 r., oświadczenie o odrzuceniu spadku po ojcu, jednakże nie podniosła tej okoliczności w sprawie o stwierdzenie nabycie spadku po S. A.. W tej sytuacji fakt odrzucenia spadku nie wpływa na skuteczność postanowienia z 7.10.2010 r., sygn. I Ns 860/10, o stwierdzeniu nabycia spadku po ojcu w niniejszej sprawie, jest to postanowienie prawomocne, które nie zostało zmienione.

Natomiast druga z podstaw powództwa – zarzut przedawnienia roszczeń – jest zasadna w zakresie części żądania odsetkowego i niezasadna co do należności głównej.

Na podstawie art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu roszczenie przysługuje, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzekł się zarzutu przedawnienia.

W myśl art. 123 § 1 pkt 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Utrwalony w orzecznictwie i w piśmiennictwie jest pogląd, że za czynności takie należy uważać tak złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, jak i złożenie wniosku o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Z kolei według art. 124 § 1 k.c., po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo; w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124 § 2 k.c.).

Artykuł 125 § 1 k.c. stanowi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Określony w art. 125 § 1 k.c. dziesięcioletni termin przedawnienia ma zastosowanie do stwierdzonych wyrokiem roszczeń o odsetki za opóźnienie wymagalnych w dacie uprawomocnienia się wyroku. Trzyletniemu przedawnieniu ulegają natomiast stwierdzone wyrokiem roszczenia o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się wyroku (por. m.in. wyrok SN z 15.01.2014 r., I CSK 197/13, publ. OSNC 2014/10/106).

Zarzut przedawnienia roszczenia zasądzonego prawomocnym orzeczeniem sądowym stanowi jedną z przyczyn uzasadniających uwzględnienie powództwa przeciwegzekucyjnego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., jako nastąpienie po zamknięciu rozprawy zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane.

W niniejszej sprawie doszło kilkakrotnie do przerwania biegu terminu przedawnienia roszczenia pozwanego w stosunku do powoda wynikającego z przedmiotowego tytułu egzekucyjnego, który uprawomocnił się w dniu 5.08.2003 r.

I tak: poprzez wszczęcie postępowania egzekucyjnego najpierw w stosunku do poprzednika prawnego pozwanego, który wniosek egzekucyjny złożył u Komornika sądowego J. K. (1) w dniu 12.01.2004 r. w sprawie Km 181/04; termin przedawnienia zaczął biec na nowo od dnia 17.12.2006 r., gdyż komornik umorzył postępowanie egzekucyjne w dniu 16.12.2006 r. Nie doszło do zakończenia, czy zniweczenia przerwania biegu terminu przedawnienia na skutek śmierci S. A. w trakcie trwania postępowania egzekucyjnego, gdyż przepisy nie przewidują takiej możliwości, następcy prawni zmarłego niejako „wstępują” w takiej sytuacji w niekorzystną dla spadkodawcy sytuację prawną wywołaną przerwą biegu terminu przedawnienia.

Drugi raz do przerwania biegu przedawnienia doszło w dniu 15.09.2014 r., kiedy to F. F. złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień i obowiązku w sprawie I Co 2939/14.

Trzeci raz bieg przedawnienia została przerwany w dniu 28.01.2016 r. złożeniem przez F. (...) wniosku o wydanie tytułu wykonawczego nr 2 w sprawie I Co 256/16.

Ostatni raz przerwa w biegu terminu przedawnienia wystąpiła w dniu 10.05.2016 r., kiedy to F. (...) złożył wniosek egzekucyjny w sprawie Km 3185/16. To postępowanie egzekucyjne nadal trwa.

Zatem 10-letni okres przedawnienia należności głównej zasądzonej nakazem zapłaty z 18.06.2003 r. nie upłynął, gdyż pozwany F. (...) -krotnie przerwał bieg przedawnienia – czynnościami opisanymi powyżej. Obecnie z uwagi na toczącą się egzekucję, przedawnienie nie biegnie.

Jednakże 3-letniemu przedawnieniu uległy odsetki ustawowe, które narosły za okres od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty, tj. od 5.08.2003 r., aż do dnia 14.09.2011 r., poprzedzającego o 3 lata dzień złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień i obowiązków w sprawie I Co 2939/14. Jest tak z racji wyjaśnionych w wyroku Sądu Najwyższego z 15.01.2014 r., I CSK 197/13, a mianowicie że odsetki te przedawniały się w terminie 3-letnim, przy czym bieg przedawnienia zaczynał się osobno co do roszczenia odsetkowego za każdy dzień.

Przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczeń odsetkowych na skutek prowadzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 181/04 nie miało znaczenia dla faktu ich późniejszego przedawnienia, gdyż po przerwie bieg terminu przedawnienia o odsetki powstałe przed i narosłe w trakcie postępowania egzekucyjnego, rozpoczął się na nowo i upłynął najpóźniej z dniem 16.12.2009 r.

W konsekwencji dopiero złożenie wniosku z 15.09.2014 r. przerwało bieg terminu przedawnienia roszczeń odsetkowych powstałych za 3 lata wstecz, których kwota, za okres od 15.09.2011 r. do 10.05.2016 r. (skapitalizowana w sposób przyjęty przez komorników sądowych dla potrzeb postępowania egzekucyjnego) wyniosła 1.612,60 zł – liczone od kwoty należności egzekwowanej należności głównej wynoszącej 3.029,17 zł (zgodnie z wnioskiem egzekucyjnym, który uwzględniał wyniki poprzednio prowadzonej egzekucji). W okresie od umorzenia pierwszego postępowania egzekucyjnego aż do dnia 15.09.2014 r. ani pozwany ani jego poprzednik prawny nie podejmowali czynności skutkujących przerwą biegu przedawnienia. Natomiast po 14.09.2014 r. doszło aż dwukrotnie do przerwania biegu przedawnienia odsetek – raz w styczniu 2016 r. i drugi raz w maju 2016 r. (o czym była mowa powyżej), zaś obecnie – z uwagi na toczącą się egzekucję w sprawie Km 3185/16) przedawnienie zarówno co do nieprzedawnionych odsetek jak i należności nie biegnie.

W konsekwencji należało pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Kaliszu wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 18.06.2003 r., sygn. I Nc 377/03, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z 6.08.2003 r., a następnie postanowieniami Sądu Rejonowego w Kaliszu z 14.01.2015 r. w sprawie I Co 2939/14 oraz z 3.03.2016 r. w sprawie I Co 256/16 – w części dotyczącej odsetek ustawowych od kwoty należności głównej za okres od 6.08.2003 r. do 14.09.2011 r.

Z powyższych względów orzeczono jak w punkcie 1. i 2. wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 3. na podstawie art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia. Przy tym uprzedniego wyjaśnienia wymaga to, iż wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództw przeciwegzekucyjnych sprowadza się do pozostałej do wyegzekwowania w danej chwili sumy kwot wynikających wprost z tytułu egzekucyjnego, czyli w niniejszej sprawie kwoty 6.808,50 zł, jako sumy należności głównej wynoszącej 3.029,17 zł, odsetek ustawowych za opóźnienie za okres do 10.05.2016 r. w wysokości 3.745,93 zł oraz pozostałych do wyegzekwowania kosztów procesu w wysokości 33,40 zł. Jest to tzw. wartość przedmiotu egzekucji, przybierająca autonomiczny charakter w stosunku do wartości przedmiotu sporu w sprawie o świadczenie, gdzie wartość tę i należne opłaty oblicza się wyłącznie od świadczenia głównego. Powódka nieprawidłowo wskazała więc w pozwie tę wartość

na kwotę 8.903 zł, zliczając wszystkie dochodzone w postępowaniu egzekucyjnym kwoty, a więc np. również koszty zastępstwa procesowego w egzekucji.

Uwzględniając, że powódka wygrała co do kwoty 1.612,60 zł, a żądała pozbawienia wykonalności tytułu egzekucyjnego uprawniającego do wyegzekwowania kwoty 6.808,50 zł, a zatem powódka wygrała sprawę w 24 %, a pozwany – w 76 %.

Powódka nie poniosła żadnych kosztów postępowania, zaś pozwany - 1.817 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwanemu należy się więc od powódki kwota 76 % z 1.817 zł, czyli 1.381 zł.

Ponadto w punkcie 4. wyroku zasądzone od pozwanego na rzecz powódki kwotę 432,00 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem części kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce przez adwokata I. M. prowadzącą kancelarię adwokacką w K..

Natomiast w punkcie 7. wyroku przyznano od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu na rzecz adwokata I. M. prowadzącej Kancelarię adwokacką w K. kwotę 1.368 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem części kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce.

Na koszty procesu złożyła się też opłata sądowa od pozwu. W związku z tym w punkcie 6. wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025) nakazano pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu od pozwanego 24 % należnej opłaty sądowej tj. 82 zł (przy przejęciu, o czym była mowa powyżej, iż wartość przedmiotu sporu wynosiła 6.808,50 zł).

Po myśli art. 102 k.p.c., z uwagi na trudną sytuację majątkową powódki, nie obciążono jej kosztami procesu w pozostałym zakresie.

Wobec tego, orzeczono jak w pkt 5 wyroku.